

REFLEXIVNÍ DENÍK Z PEDAGOGICKÉ PRAXE A UČITELSKÉ PORTFOLIO

Návrh společných metodických principů pro účely realizace projektu OPVVV Pregraduální vzdělávání II. Zkvalitnění a Inovace Přípravy budoucích učitelů na MUNI (ZIP MUNI)

Pro jednání KRUČ 28. 2. 2020

Základní informace:

- Práce s **učitelským portfoliem a reflexivním deníkem** je jedním ze základních kamenů, na nichž bude založen systém inovovaných reflektovaných pedagogických praxí na Masarykově univerzitě, souvisí také s jedním z klíčových indikátorů, který musíme v rámci projektu vykázat, a tím je počet studentů, kteří absolvovali projektem inovované pedagogické praxe, tzn. takové, u nichž bude prokázána mimo jiné tato reflexivní složka.
- Reflexe praxe na univerzitě dle cílů projektu ZIP MUNI nově získá **konzistentní podobu skrze několik prostředků**: reflexe bude vyučována v rámci univerzitní přípravy v předmětech pedagogicko-psychologického základu a v předmětech navazujících na odbornou praxi, provázející učitelé i oboroví didaktikové budou navštěvovat metodické semináře zaměřené na efektivní vedení reflektivní praxe z pozice mentora studenta učitelství a reflexe praxe bude probíhat na všech společných setkáních/seminářích k reflexi a bude o tom veden písemný záznam. Jedním z podkladů pro reflexi bude tzv. reflexivní deník, jenž se stane jednou ze součástí tzv. učitelského portfolia, které student vytváří v rámci celé své praktické přípravy, popř. studia.
- Metodika pro zpracování/práci s reflexivním deníkem a učitelským portfoliem bude vznikat **individuálně** na jednotlivých fakultách, společný princip by měl být zakotven Standardem kvality pedagogické praxe, přičemž některé zásady stanovuje tento návrh.

UČITELSKÉ PORTFOLIO

- Pro konstruování studentova pojetí výuky a utváření profesní identity je nezbytné, aby celý proces profesního rozvoje studenta učitelství byl podrobně zaznamenán. Za těmito účely zavádí projekt nový prvek, portfolio, které je v celoevropském měřítku vnímáno jako nezbytný prvek učitelské přípravy.
- Portfolio je **uspořádaný soubor prací studenta** za celý průběh odborné praxe/studia. Cílem je jednak zdokumentovat jednotlivé fáze profesního rozvoje studenta, jednak podporovat autonomní učení studenta a poskytnout empirickou evidenci pro jeho hodnocení a sebehodnocení.
- Studenti svá portfolia **doplňují a vyhodnocují průběžně**, což jim samotným (i jejich vyučujícím) umožňuje sledovat vývoj své vlastní osobnosti jakožto budoucích učitelů.
- **Obsahem učitelského portfolia** jsou typicky např. autobiografické popisy vývoje studenta jako budoucího učitele (tedy např. reflexivní deník z praxe), závěrečná hodnocení výuky samotné (tedy např. výstupy ze sebe/evaluačních dotazníků, záznamy z hospitací), textové, grafické a jiné výstupy studenta (seminární práce, přípravy na hodiny, učební pomůcky) a další případné portfoliové úkoly.

REFLEXIVNÍ DENÍK

- Student bude mít v průběhu všech semestrů odborné praxe **povinnost psát učitelský reflexivní deník**, který bude podkladem k dalšímu hodnocení.

- Deník není chronologickým záznamem činností na praxi.
- Záznamy provádějí studenti ve vymezeném čase po skončení každé lekce. Způsob vedení záznamů je ponechán na studentově volbě či nápaditosti, často studenti uplatňují techniku **volného psaní**. Pro snadnější strukturování textu mají studenti k dispozici návodná kritéria, k nimž mohou své výpovědi vztahovat.
- V návaznosti na záznamy v denících je realizována **skupinová reflexe zkušeností z výuky**.